

YENİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YASASI'NDA İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI

İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası 30.06.2012 tarih ve 28339 sayılı Resmi Gazete 'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın yayınlanması ile iş kazaları ve meslek hastalıklarının sona ereceği, her türlü olumsuzluğun bıçakla kesilmiş gibi düzeleceği algısı yaratıldı. Uzun zamandır beklenen 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın çıkarılmasında meslek odalarının ve bilim insanların katkıları, her AKP yasasında olduğu gibi bu yasada da dikkate alınmadı. Yasa çıktıktan sonra işçi cinayetleri devam etti. 2012 yılında en az 878 işçi can verdi.

Yasadaki her şey parça parça diğer yasa ve yönetmeliklerde mevcuttur. Sorunlar çok ve farklı boyutlar içermektedir. Yasa'da önleyici ve düzenleyici faaliyetlerle ilgili hiçbir düzenleme bulunmamaktadır. Yönetim sisteminden yani iş sağlığı ve güvenliği kurumsallığından hiç bahsedilmemektedir.

Türkiye 'de işyerlerinin % 8'i denetlenebiliyor. Polisiye tedbirlerle iş kazalarının ve meslek hastalıklarının azaltılması mümkün görülüyor. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından Tekirdağ Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi'nde yapılan pilot uygulama çalışmasında denetleme yapılan tesislerin % 67'sinin elektrik tesisatının, % 76'sının mekanik tesisatının uygun durumda olmadığı bizzat Bakanlığın İş Müfettişleri tarafından tespit edilmiştir. Uzun yıllardır faaliyette olan ve sorunların yaşanmadığı bir OSB'de bu sonuçların çıkması denetimsizliğin vehametini ortaya sermektedir.

İş Güvenliği Uzmanları

Yasanın ardından yönetmelikler yayımlanmaya devam ediyor. Bu yönetmeliklerden birisi de İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki ve Sorumlulukları İle Eğitimleri Hakkında Yönetmelik. Yeni yönetmelikte iş güvencesi olmayan iş güvenliği uzmanlarının sorumluluğu artıyor.

Günah keçisi iş güvenliği uzmanları

İş güvenliği uzmanları, yasanın ana unsurlarından biri olmasına karşın, yönetmelik taslağında iş güvenliği hizmetini sunacak bir araç olarak ele alınmıştır. Devlet ve işverenlerin sorumluluğu, hak ve yetkiden yoksun iş güvenliği uzmanlarının omzuna yüklenmiştir. İş güvenliği uzmanları görevlerini

mesleğin gerektirdiği etik ilkeler ve mesleki bağımsızlık içerisinde yürütür biçiminde olup; bu düzenlemeyi destekleyen, güvenceleyen başkaca bir uygulama normu getirilmemiştir. "Hizmet sunan kuruluşlar ile işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanları, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yürütülmesindeki ihmallerinden dolayı, hizmet sundukları işverene karşı sorumludur" denilerek; iş ilişkisinin niteliği gözardı edilerek işverenin sorumluluğu iş güvenliği uzmanlarına yüklenmiştir.

İş güvencesi olmayan iş güvenliği uzmanları

Yönetmelikteki diğer bir eksiklik İş güvenliği uzmanlarının görevine son verme hallerinin düzenlenmemiş olmasıdır. İş Kanunu'ndaki hükümlere göre iş akdi feshedilecek bir iş güvenliği uzmanının iş güvenliği hizmetlerini yürütmesi beklenemez. İş güvenliği uzmanından beklenen devletin yapması gereken denetim ise, bu hizmete uygun koruyucu hükümlerle uzmanlara güvence sağlanması gereklidir.

Hem yasa hem de yönetmelikte, işçi sağlığı iş güvenliği alanının kamusal bir alan olduğu unutulmuş iş kazalarının, meslek hastalıklarının önlenmesinde tek unsur olarak güvencesiz iş güvenliği uzmanları görülmüştür

İş güvenliği uzmanları kamusal denetimin ve güvencenin olmadığı durumda sağlıklı çalışamaz.